

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mirabilis Vita Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar Vallisoletanæ

Deprompta ex ijs, quæ ipsamet jussu Patrum suorum Spiritualium
consignavit

Vitæ Venerabilis Virginis Marinæ De Escobar. Pars Prima

Puente, Luis de la

Pragæ, 1672

Caput XXIII. De tractatu, quem jussu Dei conscripsit, de virtute perfecta &
imperfecta, nec non de modo quo se Deus communicat animæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38580

riam, quàm omnes Angeli & Sancti, qui sunt & erunt unquam in Cælo, simul sumpti habeant. Quid ista famula DEI ceperit ex hoc libro, patebit ex revelationibus & visionibus jam allatis, & alijs admirandis, quæ deinceps referentur.

••(•*•*)••

CAPUT XXIII.

De tractatu, quem iussu DEI conscripsit, de virtute perfecta & imperfecta, nec non de modo quo se DEUS communicat animæ.

§. I.

MOta igitur à DEO Domino Nostro, & ipso iubente ac volente, sine cuius iussu ac voluntate miserabilis muliercula, qualis ego sum, tam rudis, & insufficientis, non potest tantum præsumere, ut quidquam loquatur & scribat, neq; par est, ut sit usq; adeo audax, dicam hac de re, id, quod me Dominus docuerit, cum ad hoc præstandum non habeam alios libros, neq; alium Doctorem, quàm Divinam Majestatem. Quantum igitur à DEO illuminata intelligo, dico, quòd, quemadmodum, est reperire aurum falsum & purum, & hoc ipsum purum aurum aliud est perfectius & prætantius alio, ita se habeant virtutes. Inprimis enim invenitur virtus falsa & apparens, sicut aurum falsum, quia licet anima sit plena vanitate ac inanitate, vult tamen præferre, ac præfert falsam quandam & apparentem virtutem, de qua mihi non est animus hoc loco multum disserere: qualis enim causa, talis quoq; erit illius effectus, & plerumq; erit vanitas ac mendacium, utpote proveniens ab anima vana, ac plena illius falsæ virtutis.

Prætermisâ itaq; istâ, volo agere specialius de alia, quæ licet non sit falsa, non est tamen etiam ex ijs, quæ mereatur nomen auri obrizi, & est virtus quædam qua-

si naturalis, propter id, quod habet admixtum, sicut aurum, quod non est omnino purum. Reperire verò illam est in nonnullis animabus, cujus principium, ac fortè etiam perfectio oritur ex natura, cum qua DEUS animam condidit, adeò ut hæc illius solius ductum sequatur, nihilq; suo proprio conatu acquisiverit, vel acquirat, neq; sit quidquam lucrata; verùm vitam agat tepidam, opereturq; duntaxat secundum naturam, quæ est à DEO prædita, non utendo ipsâ bene, ut illâ adjuvante assequatur perfectum amorem DEI, neq; cum ea naturali virtute, quam ipsi DEUS contulit, faciendo opera, quæ non tam ex perfecto procedunt amore DEI, quàm ex bona natura, & propensione. Anima hanc solam habens virtutem non est sufficienter disposita, ut DEUS in ea operetur istas speciales suas misericordias, de quibus nobis est sermo; ideoq; si quis habuerit hanc virtutem, & cum illa expertus fuerit huiusmodi inusitatas gratias, de quibus loquimur, equidem illis non multum credidero. Istam verò virtutem esse quasi naturalem & imperfectam, neq; ortam præcipuè ex perfecto amore DEI, intelligi potest ex eo, quòd hæc anima per omnem vitam sibi maneat similis, eodemq; procedat passu, absq; ullo progressu aut profectu in virtute, & perfecto DEI amore, quòdq; nunquam habuerit, nec habeat vincendas difficultates, sed neq; sui ipsius cognitionem, quæ illam immutet & convertat, atq; animet ac incitet, ad

Zzz 3

emer.

emergendum ex sua tepiditate & fociordia, ac ad progrediendum, ut cum ea naturali assequatur perfectam virtutem ac amorem DEI, quo caret. Ex his, & alijs hujusmodi, poterit cognosci imperfectio istius virtutis.

Præterea reperitur & alia virtus quasi naturalis, quamvis diversa à præcedenti, quæ inclinatur & naturaliter reddit bene affectam animam erga bonum, & omnem virtutem; adeò ut revera illam inquirat, ac optet prorsus serio: cum enim virtus sit secundum se tam bona ac amabilis, ut æstimetur à quocunq; animo bene disposito, & prædico bonâ naturâ ac judicio, fit, ut is qui hanc bonam habet naturam, interdum illius ductu sectetur virtutem, & quidquid illi videtur bonum, magno conatu ac promptissimè, eòq; amplius, si unâ adsit (quemadmodum fortè plerumq; accidit) quidam naturalis appetitus: atq; ut id faciat cum intimo ac secretissimo quodam desiderio proficiendi ac progrediendi altiùs, assequendiq; & possidendi, quidquid exoptat ac putat esse bonum, vel consentaneum rationi: unde fit, ut tum virtutem longè desideret efficacius & ardentius. Inter alia verò indicia, ex quibus possit intelligi, hanc virtutem non esse exijs, de quibus agimus, quæ sunt instar puri & præstantissimi auri, est istud. Si ista anima usq; adeò propensa in id, quod optat, quamvis sit, vel appareat esse virtus, & aurum purum, ut pro eo, quod cupit, obtinendo, videatur confici, si in quam advertat id à se tam vehementer ac immoderatè appeti, ut propterea vivat afflicta, inquieta, ac desolata, seq; nullo unquam solatio frui vel pace internâ. Ut verò possit is, cui incumbit cura talis animæ, ejusq; directio, cognoscere affectum, & reconditum ipsius statum (quamvis solus DEUS sufficiat ac possit illum reipsâ & verè penetrare) advertat, an eadem anima se interdum affectu & voluntate affigat quibusdam rebus, aut alicui, præter virtutem, quamvis non sit mala, qualis est amor alicujus rei specialis, sive sint divitiæ, sive honor, sive propensio erga co-

gnatos, vel aliud quid simile. Si aliquid ejusmodi adhæret tali animæ, signum est, quòd bona illa natura, de qua loquimur (quamvis ex se sola non habeat veram virtutis substantiam) etiam non excludat istum defectum desiderij & appetus immoderatè, quo fertur in id quod concupiscit, & vellet consequi. Quando hæc virtus est ac reperitur in anima, & ipsa existimat, ac dicit, se visitari à DEO & ejus Sanctis, fruiq; eorum alloquio, ego mihi non persvadeo, id esse verum.

Alia virtus invenitur, quæ est verè perfectissima, & instar illius purissimi auri, quod æstimatione nostrâ est omnium præstantissimum; hanc autem habet anima, cui ipsam DEUS est dignatus dare, & impertiri istud tam excellens & pretiosum cimelium. Hæc virtus respicit solum DEUM & perfectissimè ad illum tendit, proptèr q; ipsum operatur, & in eo solo conquiescit, illum solum habet præ oculis, ac ad eundem ex intimo corde fertur suis desiderijs, atq; affectibus. In quo modo exequendæ & exercendæ virtutis, nullum videtur habere locum bona natura, vel quidquam aliud, quod animam possit incitare ad peragenda ea opera & actus virtutis, præter solum DEUM ipsius ac Dominum, qui jam illam, quasi domum suam, possidet, ideòq; ab illo procedunt ejusdem animæ desideria, & ad ipsum revertuntur. Quodsi aliquando operâ diaboli, vel ex motu corruptæ ac vitiosæ naturæ, nobis congenitæ, quam semper nobiscum ferimus, instar gravissimæ crucis, quantumcunq; illam velimus refrenare ac domare, fuerit suscitatus in hac anima aliquis terræ motus tentationum & adversitatum, ut eo tempore omnia usq; deq; videantur verti, & natura sortagat pro domo sua, atq; aliquo modo videatur velle imperare, & subinde assequi suum finem in quibusdam reculis, ac præter fas, à pedibus modicum esse progressu ad manus: quando, inquam, istud evenerit in hac anima virtuti dedita, quæ instabiliter inhæret suo DEO, non proptèr ea cogitandum est, eam virtutem non esse per-

se perfectam, aut non esse bene fundatam in anima, quæ potius proculdubio inde evadet firmior ac securior, perfectior, atq; fortasse gratior oculis sui DEI & Domini, per poenitentiam, ac dolorem de admissis peccatis, & clariorem cognitionem suæ miseræ ac vilitatis, nec non bonitatis DEI, qui illam tolerat, & non punit. Atq; unum è veris signis, quæ haberi possunt, pro agnoscenda vera virtute, est hoc, si per DEI misericordiam, & ipso adjuvante, elicit prædictum fructum ex defectibus, in quos labitur pro sua miseria, & quidem subinde, ac sæpe DEO id permittente, ad majus bonum hujus animæ, quam Divina Majestas tantopere amat. Unde utiliores aliquâ ratione existimo esse hos defectus, quia DEUS ex ipsis frequentius, pro sua bonitate ac Sapientia, elicit exsuperantiam honorum, quam ex illis quasi excessibus virtutis, de quibus loquebamur, earum animarum, quas non movet tam perfectè ad operandum solus amor DEI, sed illæ causæ & natura, de quibus nobis sermo fuit. Aliud signum veræ virtutis & perfecti amoris DEI est, quod anima, quæ illam habet ac possidet, nunquam affectu adhæreat ulli rei terrenæ, sed omnia substernat pedibus, solusq; DEUS ipse & Dominus, sit illius bonum ac divitiæ, & principium in omnibus rebus, atq; ultimus earum finis. Dico autem, affectu. Quia poterit ubiq; fieri, ut patiat aliquos insultus, quibus tamen non prosterneretur, & licet modicum attenuetur, Divinâ nihilominus gratiâ subveniente, non conquassabitur.

§. II.

DEclaratis jam his virtutibus, earundemq; discriminibus, dicam modò, Divinâ aspirante gratiâ, quod mihi magis propositum est, magisq; vult DEUS. In primis, quod attinet ad primam falsam & apparentem virtutem, de qua sum loquuta, non est, cur tempus in ea exponenda teratur, quia, sicut dixi, quidquid provenit ex mendacio & vanitate, plerumq;

erit mendacium & vanitas, nisi aliquid accidat insolitum, eò quod infinita Sapientia DEI vellet, ex suis incomprehensibilibus judicijs, se manifestare & communicare, ac pandere suum secretum, ob sublimem aliquem finem, illi animæ miserabili, & exosæ ejus oculis, propter ipsius peccata, & vanitates, quemadmodum Divina Majestas egit cum Sancto Paulo, persecutore suæ Ecclesiæ: adeòq; si DEUS aliquando tale quid fecerit, quantocius apparebit, ipsum esse authorem istorum mirabilium, & hujus operis, ex effectibus, quos producet in ea anima, id quod fiet, quando illam illuminabit, ut se cognoscat, & emendet sua peccata ac vanitates, amplectaturq; effectum & substantiam boni in eo, quod ipsi est revelatum, ac dictum nomine DEI.

Quod concernit virtutem quasi naturalem, quam dixi, reperiri, & esse in quibusdam animabus, ab ipso earum exortu (quæ est specialissima misericordia, quam illis DEUS præstat, dum eas creat cum illa bona natura, quæ est excellentissima dispositio, pro perfectè exequendis operibus, spectantibus ad ipsius honorem, modò illâ scirent bene uti) dico, me non existimare, esse sufficientem dispositionem istius animæ, quod jam dixi, ut DEUS illam visitet, vel in ipsa peragat hæc peculiaris suæ misericordiæ opera, de quibus loquimur; atq; si dicat, se eas habere, ego illi non multum credo, quia ordinariè se communicat DEUS ejusmodi animæ, ita ut ipsi det inspirationes, quibus incitata progrediatur, proficiendo in virtute, emergatq; ex ea locordia, in qua vivit, & conetur, utendo suâ bonâ naturâ, tendere ad assequendam verè perfectam virtutem, & perfectum amorem DEI. Dabit quoq; illi Divina Majestas frequenter magnum gustum, ac suavitatem in meditatione, & ponderatione mysteriorum sanctissimæ ipsius vitæ, & mortis, idq; tantum ideò faciet, ut illam juvet pertingere ad finem, quem Divina Majestas desiderat. Siquidem enim illam DEUS amat, amatq; jam inde ab initio, & propter hunc amorem,

amorem, quo erga illam ferebatur, ipsamq; propter suam bonitatem respexit oculis misericordiae suae, ut illi daret istam bonam naturam ac dispositionem pro majore ipsi profectu; nihil dubito, quin eandem sit semper adjuturus istis suis gratijs, ut hac ratione bene afficiatur erga Divinam Majestatem, atq; erga id, quod est perfectius in virtute: qui est usitator modus, quo se DEUS tali animae communicat. Alia verò ista specialia timeo, ne abluant à vero: sed quia non est admodum perfecta, nec habet tantam cognitionem tum sui ipsius, tum Magnitudinis ac Sapientiae Divinae, & experitur sibi fieri illam gratiam interdum à DEO, de qua loquor, sumit inde fortassis occasionem, quia non est adeò sapiens, & parum intelligit, dandi locum imaginationi, sibiq; persuadendi, eam, quae est visio imaginaria, esse intellectualem, & spiritum proprium, esse Spiritum DEI; atq; etiam diabolus conatur se hinc ingerere, quam maximè potest: quorum nihil fieret, si haberet veram cognitionem tam necessariam. Videret tum & cognosceret se non mereri, nec esse dignam istis honoribus, vel his visitationibus, & allocutionibus Divinis, neq; etiam ipsi talia modò convenire: sed procederet, quoad rem praesentem, vià ordinariâ. Hoc mihi videtur de statu istarum animarum, loquendo in genere, & sicut ordinariè solet fieri: quia nihil volo dicere de casu aliquo extraordinario Divinorum judiciorum: atq; si is eveniret, existimo non defutura indicia clarissima, per quae agnosceretur, esse DEUS author operis, ex ijs, quae in tali anima ageret, vel per alia bona, quae inde resultarent. Tamen, licet hoc sit verum; & ego ita esse credam, audeo affirmare, me citius de bonitate DEI credituram, loqui, & loqvuturam aliquando divinam Majestatem illi animae seduetae, de qua disseruimus, propter aliquem valde sublimem ac necessarium finem, quam isti, de qua nunc ago, idq; ob duas rationes. Una, & praecipua est, magnitudo Divinae bonitatis, propter quam dignatur Divina Majestas oculis mi-

sericordiae suae respicere illam animam perditam, ideòq; indigam ipsius gratiae ac misericordiae, quae absq; tali Divina vi, taliterq; operante potente manu DEI, procul dubio periret, manerét; perpetuo immerfa illis suis miserijs, & mancipata diabolo. Altera ratio est, quia aequum est, ut Divina Majestas subinde tam magna opera faciat, pro animandis & consolandis peccatoribus ac imbecillibus, idemq; conducit ad majorem ipsius gloriam, ut hac ratione magis agnoscat eam bonitas & potentia infinita, ac magnitudo & omnipotentia, quae potest quicquid vult, & absq; ulla aliorum injuria, alijs praestat magnas gratias: quae omnia non ita habent locum in statu harum animarum, de quibus modò sum loqvuta. Ac proinde, ut est DEUS tam sapiens ac bonus, existimo & credo, quòd sua opera peragat, ubi sunt magis necessaria ac proficua animabus, & ubi ex illis derivari potest majus bonum in mundum, atq; major gloria in suam Majestatem.

§. III.

Altera virtus, quae etiam non est sufficientis dispositio, ut DEUS in anima operetur has speciales suas gratias de quibus loquimur, est, quam dixi moveri magis à proprio appetitu & vehemente natura ac privato commodo, etsi non malo, quam à DEO, licet id non agnoscat, nec bene intelligat, quod quidem forte est maximum ipsius malum, summumq; inconveniens, quò minus progressum faciat in virtute, si nimirum non cognoscat suas passiones. Ideòq; existimo, si haec anima diceret, se visitari à DEO, & ejus Sanctis, cum iisdemq; loqui, similiter, me non multum id credituram: cum sit certissimum, quòd DEUS se nunquam communicaturus sit hoc modo animabus tam imperfectis, nisi in aliquo extraordinario casu; id quod rarissimè eveniet, quando Divina Majestas voluerit ostendere suam bonitatem, & sapientiam, in manifestando aliquo suo arcano isti animae, ac affi-

mere talem personam pro suo instrumento, ad peragendum aliquod grande opus, & valde utile ac proficuum animabus, propter talentum ac dispositionem, quam Divina Majestas forsitan in ipsa reperit, capacitatis & virium, ut aggrediatur magna, quia natura istius animæ vehemens & quasi præsumptuosa est secundum se ad tale aliquid agendum disposita. Etiam si enim verum sit, DEUM non indigere, ut faciat, quod vult, istis præparationibus ac dispositione, sed posse optimè, & absq; ulla difficultate, idem facere in alia anima, prædita perfectiore virtute, licet caret istiusmodi dotibus naturæ; amat nihilominus Divina Majestas, quasi suum ordinem & cursum rebus relinquere, & eadem opera præstare plura, quod hic Divina Majestas agit: quia ex isto opere resultabit auctior virtus istius animæ, & solatium ijs, qui sunt imbecillæ virtutis, nec non summa gloria Divinæ Majestati.

Sed præmissis his admirandis DEI operibus, & istis tam raris ac insolitis casibus, ut loquar de eo, quod communius & plerumq; accidit, dico, me his animabus adhuc amplius metuere, quam præcedentibus, ne seducantur à diabolo? quia sunt magis dispositæ, ut ab ipso decipiantur, ob illum naturalem appetitum impetuofum, quo feruntur ad desideranda majora, & præstantiora, dum sibi videntur, à bonitate eorum, quæ desiderant, reddi securæ, & non considerant fundum ac radicem cordis, unde pullulant hæc desideria, & iste appetitus virtutis; quæ radix fortè non est solus DEUS, etsi id ipsæ non bene percipiant: siquidem perfecta desideria animæ, ac inprimis ea, quæ tendunt ad perfectam virtutem, debent incipere, atq; etiam desinere in solo DEO: nisi enim id fiat, est opus valde imperfectum, multumq; illi deest. Et in hoc non oportet animam admiscere quidquam desiderij rerum eximiarum, quas sibi soli optet, sed necesse est, illam sic dispositam esse ad desiderandum perfectè ac verè DEUM, ipsiusq; gloriam & voluntatem, ut si Divina Majestas vellet (quod quidem non vult,

neq; omnino volet) dare illi modicam virtutem, hæc ei sufficiat, seq; humiliet ac sincerè allaboret, ut inquirat & assequatur perfectam virtutem, in qua invenitur DEUS, ac ejus amicitia & gratia, quæ sola satiat animas, verè ipsum quærentes ac desiderantes. Dico autem has animas esse magis dispositas, ut seducantur illusionibus diabolicis, quia propter vehemens illud & immoderatum desiderium, quo volunt indipisci virtutem, & in eo excellere, dum ipsis videtur esse virtus, & non vitium, id quod cupiunt, ideòq; in hoc non esse servandam mensuram, subintrat diabolus, suggerens ipsis, nihil ab illis desiderari, nisi quod sit bonum, cuperèq; eas quàm maximè servire DEO, atq; dum illis id persuadet, occultat, quod subest his desiderijs, estq; admixtum: ac proinde conatur ipsas alloqui, ac decipere dissimulanter, & inducere, ut hoc libenter habeant, ac desiderent, quò postea possit melius præstare, quod consuevit, ipsasq; seducere aliquibus mendacijs: dicit illis, optimum esse & convenientissimum, desiderare, quod bonum est, magisq; proficuum propriæ animæ, & conducibilius ad gloriam DEI: atq; cur id non posset desiderari, ut ipsis DEUS dignetur tantam dare virtutem, quâ promereantur, ut DEUS illas alloquatur ac visitet. Sed probus ac discretus Confessarius (quo utroq; ipse summè indiget, ut possit de hoc negotio ferre iudicium, adeò ut si id illi deesset, maximè verò prius, ego nollem habere talem Confessarium) agnoscat hæc alloquia esse diaboli, ex substantia virtutis istarum animarum, quam poterit inde intelligere, si modicum, vel nullum fructum aut commodum istæ animæ capiant ex his alloquijs. Imò si rem bene expendat, videbit & agnoscat, quòd in dies agant profundiores in ipsis radices illi defectus, & augeantur. Hæc enim sunt commoda, & hi fructus, quos anima percipit ex istis alloquijs, ac malâ linguâ diaboli, & ex his ipsius dolis ac illusionibus: quæ quidem ratione illam conatur perdere, ipsiq; impedire misericordiam & gratiam quam

Aaaa

quam, meâ opinione, DEUS istis animabus præstaret, visitando illas ex sua bonitate, & magno amore, quo erga eos fertur. Quod autem illis crederem, si mihi, se id habere dicerent, esset: inspirari ipsis à DEO secretè ac suaviter, quod Divina Majestas videt & cognoscit, ijs esse necessarium, juxta ipsarum naturam: hoc enim faciet Divina Majestas semel atq; iterum, ut ita; ubi adjunctæ fuerint ab ipsius misericordia, illis obveniat pax bonorum ac verorum desideriorum, paulatimq; amoliantur, quidquid est nimium in natura, & amplectantur, quod est verè perfectæ virtus, ac perfectus amor DEI. Etiam hæ animæ non sunt dispositæ, meo judicio, ut se illis DEUS communicet cum benedictionibus dulcedinis. Hoc est, quod mihi videtur, de istis animabus.

§. IV.

Quod attinet ad postremam & perfectam virtutem, quam dicebamus, esse instar præstantissimi auri, ajo, illam esse optimam & excellentissimam dispositionem, ut DEUS in ea anima, quæ ipsam habet, operetur, ex sua bonitate & sapientia ac misericordia, istas singulares gratias, de quibus loquimur, visitando illam per se ipsum, ac per suos Sanctos, & communicando se ipsi, manifestandq; illi sua Divina & cœlestia arcana, ut ita delibet, atq; aliquomodo probet, id, quod ex ipsius bonitate ac misericordia habitura, & quo fruitura est in Cœlo. Et hoc usq; adeò verum est, ut mihi id persuadeam de bonitate DEI indubitanter, nullam ex istis fortunatis animabus, quæ sunt consecutæ hanc perfectam virtutem (per bonitatem ac misericordiam DEI, cui ipsæ cooperantes faciunt modicum illud, quod possunt) fore, cui non præstet Divina Majestas aliquas hujusmodi suas gratias, plures vel pauciores, pro Sancta sua voluntate & infinita Sapientia, ac dispositione talis animæ, excepto aliquo casu speciali & extraordinario, quo DEUS velit, propter causas suæ Majestati notas, ducere quam-

piam animam aliâ viâ, non adeò tritâ & usitatâ: communiter autem, & ordinariè facit Divina bonitas, quod dico, & quantum perfectiorem ac sublimiorem virtutem habuerit anima, tantò familiarius, meo judicio, aget cum DEO, & Divina Majestas cum ipsa, tantq; plura suscipiet ex ipsius manu dona ejus specialia ac Divina. Quod si DEUS se non multum communicet animabus, non aliam equidem esse causam existimo, quàm imperfectam earum virtutem. Siquidem DEUS & ejus bonitas semper sibi est similis, & invariabilis, neq; mutare posset, vel mutavit unquam suum agendi modum, & bene novimus, quales misericordias Divina Majestas præstiterit animabus virtute præstantibus. Ideoq; si anima, quæ talem habuerit perfectionem virtutis, qualem ista, de qua sumus loquuti, ac dixerit, quòd ipsi loquatur DEUS, & visitet illam, ac ipsius Sancti, seq; ei communicet, dico, me id credere, & esse verum. Licet enim diabolus sæpe attentet, req; ipsa conetur, se transfigurare in Angelum lucis, si quâ ratione fortè illam possit decipere, quemadmodum cum pluribus Sanctis egit multis ac diversis vicibus; id tamen ita fiet, ut confidam in bonitate DEI, & in amore, quo Divina Majestas ipsam amat, non eventurum id quod ipse intendit: & quamvis in principio, dum adhuc potest esse aliquod hujus rei periculum, attenuetur, non tamen cõfringetur, sempèq; spero in DEO, & in ipsius bonitate, fore, ut plerumq; diabolus in hoc certamine pudeat ac vincatur: quia Divina Majestas specialem omnino gerit curam talis animæ, neq; illam relinquet inter dentes ac dolos suorum hostium, atq; etiam ipsa semper illum sequetur, & quæret, ideòq; bene ei succedent omnia: quod dico, ac intelligo etiam de ijs, qui se incipiunt impendere perfectæ virtuti (siquidem eadem perfectæ virtus habet suum principium, suum medium, atq; id, quod videtur esse ipsius finis, propter sublimitatem) quia de alijs istis animabus perfectis, & robustiore virtute præditis, amplius habetur certæ speciei, haberiq;

beriq; potest, spectatâ DEI misericordiâ: sunt namq; jam quasi serui antiqui in domo sui Domini, & instar filiorum familias in domo sui Patris, vel instar Sponsæ sui dilecti Sponsi ac Domini, quas ipse novit, intimèq; habet perspectas, & scit ac intelligit, quales sint, novitq; ipsas ex loquela, ac earum moribus, & modo, quem in agendo observant; illæ quoq; percipiunt & intelligunt hæc opera ipsius misericordiz, quomodo ea faciat, & peragat in anima. Unde anima, quæ, per DEI bonitatem, assequitur talem virtutem & familiaritatem cum Divina Majestate, procul est progressa, ad discernendam malam diaboli linguam, dum penetrat magnum discrimen, quod intercedit, inter communicationem ac modum agendi sui cari Domini, qui est unicum ipsius delictum, & malam linguam dæmonis. Neq; solum ex alloquijs & communicatione id agnosceretur, sed etiam ex illis, quæ consequuntur; & effectibus, quos operabuntur in anima, tanquam omnium verissimis signis, ex quibus cognoscuntur ac discernuntur spiritus. Unde anima amans hoc modo suum DEUM & Dominum, ipsumq; intelligens, sequitur illum, sicut innocens ovis sequitur sibi litem sui boni pastoris ac defensoris, fugitq; hostem, qui illam vult rapere ac deripere: ideòq; hæc anima protegitur ac defenditur ab isto Divino & supremo Pastore, Domino, & Sponso suo.

§. V.

Signa pro discernendis his spiritibus mihi videntur esse ista. Primò, Spiritus DEI, est Spiritus veritatis, bonitatis, & amor sapientiæ, ac pacis, suavitatis & consolationis, fortitudinis & perseverantiæ in eo, quod dicit Divina Majestas, ac imperij & dominij, quod Divina Majestas habet atq; exercet in animam, cui se ita communicat, ut, nullam ei vim inferendo (in ijs, ex quibus agnoscere potest & intelligere id, quod ipsam vult docere, eiq; manifestare de suis Divinis secretis) suaviter, & cum solatio ac sine afflictione, hæc illi præstet, eâ ratione, ut quamvis se velle ab-

strahere à videndo & intelligendo, quod ipsi DEUS vult exhibere ac manifestare, omni præcisâ morâ, non permittat ipsam id facere. Atq; post hujusmodi communicationem & visionem DEI, ejusq; Sanctorum, sentit anima solatium, quamvis illam diabolus conetur eo tempore aliquando perturbare, ipsiq; in ea reingere dubia ac timores, cum hoc non videatur posse alio modo efficere: maximè verò si talis anima sit timida, impendet in id, quas potuerit, vires. Sed quia iste nimius timor provenit à diabolo, evanescit quàm citissimè, instar fumi, & anima abundat solatio, sicut dixi. Præterea, admirans tantam sapientiam ac bonitatem, talèmq; agendi modum illius supremæ Majestatis, & communicationem, quâ pandit sua arcana animabus, ampliùs exardescit Divino ejusdem amore, & se plus humiliat, ac in dies proficit in sui cognitione, magisq; obliviscitur rerum terrenarum, & eas deserit, adeò ut cum illis gratijs, quas ipsi DEUS præstat, quotidie, quasi sensim sine sensu, crescat in ea perfectione virtuosæ vitæ, quam agit, excelatq; in ijs admirandis virtutibus. Et hoc est præcipuum signum, DEUM esse Magistrum ac Authorem ejus operis, idèmq; ab ipso procedere. Ille verò effectus admirationis, quem dixi, sentiri ab anima, dum se DEUS taliter communicat, mihi videtur, esse semper vehementior, sub initium illius Divinæ communicationis, quàm, dum jam Divina Majestas familiaris cum illa agit & frequentius: verum amor & sanctus timor DEI, atq; circumspectio & reverentia, quam debet habere in omnibus operibus, quæ facit, concernentia honorem DEI, ac in misericordijs & gratijs, quas ex Sanctissima ipsius manu suscipit, crescit indefinenter. Contrarium his omnibus efficit diabolus suis alloquijs, & mendacijs, ac malâ linguâ, cujus talia, quantumcunq; ea velit dissimulare, in ipsa relinquit vestigia & effectus, dum illam alloqui, atq; id facere audet, ut cum DEI gratia, quemadmodum est dictum, bene cognoscantur in talibus animabus.

Hoc est meum iudicium, de statu istarum animarum, quas DEUS, ex sua bonitate, tantopere amat; propterq; hunc amorem, quo eas complectitur, nisi habeat extraordinariam & specialem causam (qualem diximus, Divinæ Majestati posse suppetere, ut se communicet, ac manifestet aliquod suum secretum animabus, non adeo perfectis) aliūve finem: propter illam suam infinitam bonitatem, inquam, & eum magnum amorem, quo Divina Majestas illas amat, & amorem, quo ipsæ vicissim illum diligunt, dignatur, & vult, estq; ipsius voluntas, communicare se illis eā ratione, eadēmq; visitare, per se ipsum, & suos Sanctos, ad eum modum, quo magnus Princeps & Rex ac Dominus se posset aperire, & pandere sua secreta aliquibus ministris domesticis, sibiq; unicè familiaribus, propter alterutram istam causam: Primo, ut committeret alicui suo ministro exequendum, vel aggrediendum negotium magni momenti, unde sit emerfurum aliquid valde proficuum, & bonum pro ipsius statu, & Regno ac Domo: Secundo, non quidem ideò, neq; eo fine, sed quia illum tantopere amat, ut ob hunc solum amorem, quo ipsum prosequitur, nullo alio habito respectu, propè nihil habeat in suo pectore seu corde, quod illi non manifestet, cum eòq; conferat & ipsi communicet, atq; hac re delectetur; nec non ut ei satisficiat in omnibus, quæ voluerit ac petierit, eo quod sciat, & optimè noverit, se ab hoc suo ministro, sibi intimè familiari, ex toto corde ac anima amari, & illum quantum in eo est optare, majorem ipsius honorem, & gloriam atq; incrementum ejus Domus, ac Ditionis & subditorum. Adeòq; iste Rex & Princeps, tanquam Dominus absolutus suæ Domus, & Ditionis, ac suorum ministrorum, jubet quod vult, ac agit pro suo beneplacito; & amat, vultq; hujusmodi bonis & fidelibus, ac sinceris ministris gratificari, & favere, ac rependere tam munificè illum ipsorum amorem, & fidelitatem, eamq; bonam voluntatem, quā illi serviunt, communicando se ipsis eā ratione, præstan-

dòq; illis tam cumulatam gratiam. Ita se gerit Noster magnus DEUS ac Dominus, Rex & Princeps Supremus Noster, erga suos servos & familiares, quales sunt hujusmodi animæ, quia ipsum taliter amant, eiq; serviunt quantum, & cum eadem fidelitate ac promptitudine, ut darent, exponerentq; pro illo suam vitam, & mille vitas, si eas haberent, quod totum ijs videretur esse parum, propter magnum amorem, quo ipsum prosequuntur.

§. VI.

Reliquum jam est, dicere, quòd plurimum in eo consistat, ne Pater Spiritus erret, in regendis ad gloriam DEI istis animabus, & in cognoscendo earum statu, ut non careat tribus maximi momenti rebus, quæ ad securè in hoc negotio procedendum requiruntur, & sunt necessariæ. Prima est, perfecta virtus & charitas, quā DEUM toto suo corde amando, amet pariter animam, quam Divina Majestas commisit ipsius curæ, ut sit illius Magister ac Dux in via virtutis, nihilq; aliud in illa desideret ac velit, nisi quod DEO fuerit gratus, magisq; conduxerit ad gloriam Divinæ Majestatis. Secunda est, prudentia ac discretio maxima, ut sciat æstimare & expendere debite ea, quæ conveniunt statui illius animæ, animadvertendo, non absq; attentione & oratione, procurandòq; quàm optimè poterit, ut cognoscat & intelligat ipsius virtutem ac Spiritum, neq; fidendo aut credendo facile omnibus, quæ primà fronte illi visa fuerint, esse virtus & spiritus: quia si hac in re intervenit dereptio, fit, ut inde sequantur gravia mala ac damna illius animæ, quæ longum esset referre. Ideòq; unum tantummodo dicam, quod est, meo iudicio, summum, videlicet, diabolum, quando hac viâ ducit aliquam animam illusam, quasi indies magis ipsi dominari illamq; occupare, & quodammodo capere possessionem ejus domus, ut sensum sine sensu ipsam destruat, ac tandem cum conveniat aliquibus suis mendacijs. Hoc, & alia

& alia magna damna adfert istud malum, & hæc deceptio. Tertium, idq; præcipuum est, ut sit vir præditus spiritu & familiaris DEO, qui hoc modo cognoscat & intelligat, quid sit spiritus, & quid sit, agere cum DEO, neq; omnia damnet, & fortè animas Sanctas, quas DEUS ex sua infinita bonitate visitat, quibûsq; se communicat, & quas docet, vitam suam instituere juxta obedientiam, & alienum iudicium, affligat ac turbet, & ne, quantum est in ipso, id faciendo, impediatur ea, quæ agit ac operatur Spiritus Sanctus, continuè illis resistendo. Licet enim verum sit, à nemine posse impediri opera DEI, neq; ullum esse tam potentem, nam deniq; manifestabuntur, & patefient ipsius opera, & magnalia; nihilominus vult Divina Majestas, ne illi reipsâ obsistamus, neq; taliter repudiemus ejus opera & bonitatem, sed ut agnoscamus, ipsum esse eundem Dominum, qui semper fuit, haberetq; eandem bonitatem, quam semper habuit, & sicut novimus, quod ex eadem similiter illum posse ac velle se communicare nunc animabus quas amat sua bonitate se communicaverit multis animabus, quia illi verè serviunt. Nisi enim hac in re adfit Sancta, discretio, neq; Confessarius velit ad hoc attendere, vel id curare, etiamsi DEUS se non sit ab ista anima absentaturus quoad id, quod illi magis expediverit, fueritq; utilius, cum ab ipsa repellitur, ut ei obediat, eò quod illam jubeat obtemperare suis Superioribus ac Magistris: imò, quia ipsam amat, feret illam in oculis & consolabitur, providebitq; ei suo tempore de alio

Magistro: tamen dum Divina Majestas ita permittit illsigi istam animam, ad majus illius bonum, subtrahet suum lumen, ut puniat illum defectum, quem committit ipsius Magister, manebitq; in ea deceptio & obscuritate, ita ut non videat, neq; intelligat illuminationem DEI, nec specialia opera ipsius munificentia, & bonitatis ac misericordia atq; amoris, quo Divina Majestas amat animas: quæ si ab ea cognoscerentur & intelligerentur, fortè illi multum adferrent emolumenti & boni, non solum pro ipsius anima, sed etiam pro alijs animabus, cum unâ candelâ accensâ, soleant accendi multæ: verum si ab aliquo obtegatur modo prædicto, extinguere enim illam hac ratione non erit possibile, non poterit emittere tam clarum lumen, neq; tam facile accendere alias; idèq; oportet bene ad id advertere. His tribus rebus mihi videtur opus habere, Confessarius & Pater Spiritualis, pro regendis similibus animabus. Utinam DEUS, per viscera suæ infinitæ misericordia & bonitatis, largiatur talibus Magistris & Patribus Spiritualibus suam abundantissimam gratiam, ut in hoc negotio, & in omnibus assequantur, quæ sit Sancta ipsius voluntas; & animabus, quæ talia expertæ fuerint, concedat suum lumen & Sanctissimam gratiam, ut omnia bene agant, detq; illis Divina Majestas Magistrum, & gratiam convenientem ad majorem suam gloriam, & ipsarum profectum.

